

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. Tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl. ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXIX.

V Ljubljani, 26. svečana 1886.

List 9.

Sveti Jožef.

(Dalje).

Pojdite k Jožefu!
I. Mojs. 4 1,45.

Sveta cerkev se pa tudi veseli tistih velikih milost, ktare verni na njegovo priprošnjo dosežejo. In da bi veliko moč njegovo ljudje bolj spoznali in se s toliko večjim zaupanjem k njemu zatekali, je ustanovljenih več časopisov, ki opisujejo prečudna spreobrnjenja in raznotera ozdravljanja, ki se godijo na priprošnjo svetega Jožefa. Na Italijanskem sta dva taka časopisa; tudi na Francoskem dva. Ta namen ima tudi „Sendbothe des h. Josef“ v Weinhausu pri Dunaju, po katerem sem ta spis posnel.

Kakor je nekda j kralj Asvër Mardoheju posodil svojo kraljevo obleko, svojega konja in svojo krono, tako je Bog sam sv. Jožefu izročil svojih nebeških darov. Bog Oče ga je že tu na zemlji postavil gospodarja svoji hiši. Bog Sin si ga je volil rednika, Bog sv. Duh za varha, zakladnika pri družini. V nebesih pa je zakladničar Božjih milost. Volja Božja je bila, da so svetega Jožefa že tu na zemlji častile naj imeniše osebe, kakor Jezus, Marija. Odkar pa kraljuje v moči in veličastvu pri svojem varovancu tam v nebesih, ga časti vse keršanstvo ko svojega patrona, svojega mogočnega varha; in eno stoletje kliče drugemu: „Ljudstva na zemlji, pojdite k Jožefu, in kar vam poreče, storite; pojdite k Jožefu, in kar bote prosili, se vam bo zgodilo!“

Še posebno pa vi Marijini otroci, častite sv. Jožefa! Saj ravno s tem čenjenjem bote pokazali ljubezen do preblazene Device in Matere Marije. Kako veliko spoštovanje smo temu svetniku vsi dolžni! Njemu, kterega je Bog izvolil varha svoje včlovečene večne Besede, kterega je izvolil, da je bil priča in varoval resnično skrinjo zaveze; on je to skrinjo nove zaveze prenašal od kraja do kraja, kakor je modri Bog zahteval; on je hranil in varoval ceno zveličanja in odrešenja vseh ljudi.

Kolika čast je bila zanj, da je imel pravico in oblast do kraljice nebes in zemlje, da, celo pravico in oblast do Kralja vseh stoletij, ki je edini večen, komur se spodobi vsa čast in slava!

Da umevamo, koliko nenavadno in posebno zasluženje je imel, spomnimo se le, da je bil mož Marijin. Po čednostih in prednostih njegove neveste sodimo tudi

njegove čednosti, njegove sprednosti; ker Vsegamogočni je Mariji, svoji Materi, gotovo njej podobnega moža odločil.

Pomislimo pred vsem, da je božje Dete sto in stokrat na njegovih prsih počivalo. Kakošne nebeške vtise je to božje Dete delalo na njegovo serce!

Sveti Jožef je živel z njim, ki je studenec vseh milost, in z njo, ki je vodotoč. po katerem nam milosti Božje tečejo. Koliko duhovno bogastvo mu je bilo, v delež! Ponižnost, krotkost, ljubezen do Boga in do bližnega, vse čednosti so se svetile v njem ter so se množile do naj višje stopnje.

Duša keršanska! ako hočeš resničnega notranjega življenja se vdeležiti, zateci se, da to milost zadobiš, k Bogu s priserčnim zaupanjem na priprošnjo tistega svetnika, ki je dosegel to življenje v naj viši stopnji.

Ako bi mi bili živeli, ko sta Jezus in Marija živele v Nazaretu, in bi kako milost od nju želeli, kdo bi bil močnejši srednik naših prošenj, kakor ravno sveti Jožef? Gotovo bi se bili do njega obrnili. Mar pa zdaj manj zaupanja zasluži, ko je tam v nebesih naj bližaj Jezusa in Marije? Zato: Pojdite, Marijini otroci, k Jožefu! da za vas prosi. Naj bo milost, kakorina koli, ki je želite; Bog jo bo na njegovo priprošnjo privlečil. Še več; bodite stanú, kterega koli si bodi, vaš stan ali vaša opravilo vam daje zadosti priložnosti in zadosti vzroka, da se s posebnim zaupanjem obrnete k njemu.

Zlahtniki ali imenitni pred svetom, ki pa tudi svoje nadloge imajo, naj pomnijo, da je sveti Jožef celo kraljevega rodú. Ubogi naj pomislijo, da on ne zaničuje revšine, da je tudi on v raznih potrebah živel, da je vse svoje žive dni terdo delal. Mladenči in device naj pomnijo, da je on svoje devištvo neomadežano ohranil; zakonski pa, da je bil gospodar naj veličastnejše družine, ki je kdaj na svetu bila. Otroci naj se spomnijo, da je bil sveti Jožef rednik Jezusov, da mu je bil skerbni krušni oče v njegovih mladih letih. Mašniki naj vedó, da je sveti Jožef bil tako srečen, da je Jezusa večkrat na svojih rokah nosil, da je večnemu Očetu pervine Jezusove Kervi osmi dan daroval. Samotarci pa naj vedó, da je svojo samoto v Nazaretu posvetil s popolnim zaničevanjem vsaga posvetnega in s zaupljivo obhajo z Jezusom in z njegovo presveto Materjo Marijo.

Zlasti pa naj pomislijo pobožne duše, da za sercem Marijinim ni nobeno serce Jezusa ljubilo tako goste, kakor serce svetega Jožefa. In vsi, posebno še oni,

Marijni, „pojdite k Jožefu“ in sprosile si od njega srečno zadnjo uro. Splošna misel, da je umerl v rokah Jezusa in Marije, daje vernim veliko zaupanje, da bodo na njegovo priprošnjo dosegli srečno zadnjo uro.

(Konec nasl.)

Katoličanstvo in pravoslavlje. *)

Ko sem sedel še v šolskih klopéh, in se mi je pravilo, da je tujec zasadel klin med zapadnje in vzhodnje Slované po razkolu cerkve, bridko mi je prihajalo; tem bridkeje ko sem se prepričal, da te verske razlike niso tako velike, kakor bi si kdo mislil, ozirajoč se na skoraj 1000letni razkol, in da so po sili in tihotapsko vsejane med Slované, kakor ljulika med pšenico. Nek notranji glas mi je vedno pravil, da morajo skoraj priti časi, ko bo to minulo. Zdelo se mi je, da je nadaljevanju razkola vzrok: ali nevednost pravoslavnikov¹⁾, posebno njihove duhovščine, ali pa premalo obzirno obnašanje nekterih katolikov proti njim, če ne oboje. Serčno sem tedaj želel, da bi se našel učen mož med katoliškimi Slovani, ki bi v domačem jeziku in z ljubeznjivo besedo po natančnem preiskavanju vseh virov pojasnoval pravoslavnim, odkod da razkol prihaja, in kako neosnovan je njega obstoj.

Neizmerno me je tedaj iznenadilo, ko so mi je te dni prišla v roke „Izvestja slavjanskega blagotvoriteljnega občestva v Petrogradu od l. 1885,“ iz katerih sem sprevidel, da si je Bog takega moža izvolil iz kroga ruskih učenjakov samih. Ta mož je Vladimir Solovjev v Moskvi, jeden prvih zgodovinarjev in filozofov ruskih. Pisal je najprej svoje študije o tej zadevi v časnik „Rus“ in potem v „Izvestja slavjanskega blagotvoriteljnega občestva.“ V poslednjih ga je v zelo obširnem osstavku skušal zavrniti njegov prijatelj, prof. N. Danilevskij, a precej na to mu je v istem listu v št. 3. odgovoril Solovjev. Tehen in velike pomembe je ta odgovor. Prevésti ga toraj hočem po besedah iz izvira²⁾ in samo rečem: tolle, lege!

K napisu: Odgovor N. J. Danilevskemu“, pristavil je vrednik „Izvestij“ sledečo opazko: „Po soglasji N. J. Danilevskega natisnemo tukaj dozdej neznan mu še odgovor na njegov sostavek Čitatelji sprevidijo konečno z zadovoljnostjo iz vse to polemike, da se vprašanje, ki sta ga sprožila naša zelo cenjena sotrudnika, razkriva vedno globokeje in jasneje, in da hoče dobiti v bodočnosti še veliko višjo pomembo.“

Solovjeva odgovor se pa glasi takó:

„Ker pripravljam za natek obširno delo o cerkovnem vprašanju, lahko bi tudi ničesar ne bil odgovoril na kritiko, ki se ozira na moje prejšnje poskušnje. Toda, ker se mi izdanje tega dela znabiti zoper mojo voljo nekoliko zakasni, ne dá se mi, da bi pustil brez od-

govora resni in obširni ugovor tako zaslužnega pisatelja, kakor je N. J. Danilevskij. Omeniti hočem sicer samo, kar je neobhodno treba.

G. Danilevskij me najprej začne dolžiti, da sem enostransk, — češ, da sem se postavil na stran rimskega katoličanstva. Jaz sem prepričan (kakor sem že poprej to terdil), da se pravoslavlje in katoličanstvo ne izključujeta, ampak dopolnjujeta med saboj; zato ni za-me nikakega nagiba, da bi se postavil na jedno stran, ali da bi žertvoval jedno za drugo. Vendar pa g. Danilevskij lahko po pravici reče, da sem se postavil za katoličanstvo, ker taisto branim pred raznimi obdolžitvami. Toda jaz pišem v Rusiji in imam pred očmi posebno rusko literaturo, v kateri, kar se tiče katoličanstva, ne dobim ničesar drugega, kakor sovražno polemiko, predsodke in napačna umenja; tedaj, ako se pokažem kot jedini zaščitnik katoličanstva, izpolnujem, po svojem prepričanju, samo dolžnost nepristranosti in spravljivosti. Ako bi dela katoliških pisateljev imela k nam svobodni dostop, in ako bi z druge strani, kdorkoli bi pri nas pisal o tem predmetu, spravljivo in dobroželjno ocenil pozitivnost verskih elementov, ki nam predstavljajo katoličanstvo, tedaj bi tudi moje presodbe ne imele tako apologetičnega značaja. Kar se sicer tiče moje nepristranosti, naj se mi dovoli, da navedem sodbo drugega svojega kritika, ki je z menoj še manj zadovoljen, kakor g. Danilevskij. To je namreč pisatelj so-stavkov: „Naši novi filozofi in bogoslovci,“ v duhovno-učenem časopisu „Vera in razum;“ dasiravno on odločno obsója moje nazore o cerkvi, vendar mi ne odreka ne-kake nepristranosti. „Pokazali smo njegove nazore, — govori o meni ta kritik, — hoče biti nepristransk; z višave svojih osebnih nazorov vidi on enako prvotni vzrok razkolu v cerkvi vzhodni, kakor tudi v cerkvi zapadni, t. j. on ne opravičuje ne te, ne druge, in, ako se njegove simpatije bolj nagibajo na korist zapadne cerkve, prihaja to, kakor se kaže, samo iz njegovih filozofskih načel, in ne iz kakih zgodovinskih faktov, in ima v vsakem slučaju svoje korenine v blagohotni ljubezni k vzhodni cerkvi.“ (V. in R. št. 1. l. 1885, str. 52 in 53). Dostavim naj še sam, da sem ondi ozir jemal na vse svete in velike lastnosti pravoslavnega iztoka: na bogaboječnost in udanost k očetaskim izročilom, na skerbno ohranjenje cerkovne svetinje, na prizadevanja k ascetičnim delom, na visokost duhovnega premišljevanja. Če sem pa jaz vkljub temu, ko sem govoril o Carigradu, moral pokazati na ostro in označiteljno protislovje med visokostjo cerkovno-meniške svetosti in globokim padom svetskega življenja, ako sem jaz v tem protislovju našel navstveno-zgodovinsko opravičenje velike in naravne moči izloma nad notranje razdvojenim pravoslavnim izhodom, — tedaj zastoj g. Danilevskij poprašuje: ali mar na zapadu ni bilo ravno takó? Brez dvoma, dobili so se tam ljudje ravno takó graje vredni, kakor v Carigradu. Toda, med tem, ko mi nahajamo na zapadu na stotine zborov, sklicanih z izrečnim namenom, da se zboljša vedenje in življenje pri duhovnih in svetnih ljudéh, mi komaj more g. Danilevskij pokazati v Carigradu le jeden sam zbor, ki bi bil sklican s tem ciljem in s to namero. Pri vsi svoji grajlivosti se srednjevečni zapad nikdar ni mogel sprijazniti s protislovjem verstvenega ideala in posvetne bitnosti in se je vedno prizadeval uničiti, ali vsaj kolikor mogoče oslabil to protislovje. Zato je pa tudi zapadnje menišstvo imelo po večini delavnosten značaj. Potem so pa tudi pri zapadni cerkvi, ali bolj prav rečeno, pri cerkovnih ljudeh zapada, mogli biti lastni grehi, znabiti še bolj težki, kakor grehi Carigrada, zato je pa tudi prišla bolj težka kazen po protestanstvu in nadaljnem protiker-

*) Ta silo važni iz ruščine poslovenjeni spis je bolj za učene, za to so tudi puščeni v njem nekteri za vsakdanje čitatelje menj umljivi izrazi. Vr.

1) Naj se mi dovoli ta izraz dasiravno vsi vemo, da je le jedna cerkev pravoslavna.

2) „Izvestija slavjanskago blagotvoriteljnago občestva“ nahajajo v precej obsežnih mesečnih zvezkih, in imajo za nas silno nizko ceno, namreč samo 3 grd. na leto. Naročajo se: „v pomeščeni sovetu slavjanskago blagotvoriteljnago občestva, v Aleksandrinskago teatra, v dome Golubeva Nr. 7 v Peter burge.

ščanskem dviganji, katero je bilo brez dvoma cerkvi bolj sovražno in nji bolj škodljivo, kakor izlam.

(Dalje prib.)

O letošnjem letu.

(Iz pisem ranj. Furmaherja.)

(Konec.)

Na zadnje omenimo še prerokovanje sv. Malahija, irskega škofa, po katerem bo za Papežem Pijem IX le še 11 papežev. Ali smemo pričakovati, da bodo ti enajsteri dolgo vladali? Iz skušnje in zgodovine podučeni moramo reči, da ne. Do papeža Gregorija XVI je bilo 258 papežev, in če te razdelimo med 1813 let (papež Gregor XVI je umrl leta 1846, pa se mora tistih 33 let šteti, kar je bil Kristus sam na zemlji), tedaj se nam pokaže poprečna doba vsacega papeža nekaj čez 7 let. Po tej prerokbi bi svet ne stal celo do drugega tisuča.

Da se bodo pa proti koncu sveta velike prekucije godile, da bodo strašna znamenja na solncu, na luni in zvezdah in na zemlji velika stiska med narodi, nam Kristus v sv. evangeliju sam napoveduje. Posebno za leto 1886 so velike šibe napovedane po znani prerokbi, ktero je leta 1734 v samostanu Theres tadanji opat Fuchs zapisal s sledečimi besedami:

De praesenti anno jam olim prodiit vaticinium:

Quando Marcus Pascha dabit,
Et Antonius pentecostabit,
Joannes Eucharistizabit,
Totus mundus Vae clamabit.

Sloven. Ko sv. Marka bo velikonočeval,
Sv. Anton pa bo binkoštoval,
Dan Telesa Sv. Janez praznoval,
Svet vesoljni bo gorjékoval.

Nemško: Wenn auf Marcus-Tag die Ostern fällt,
Auf Antoni-Tag man Pfingsten hält;
Wenn Johannes bringt Frohnleichnamstag:
Wird die ganze Welt schreien: Weh und Ach!

To prerokovanje ni brez pomena. Tista leta namreč, kadar je bila pozno Velikonoč, nam vselej kaj posebno hudega kažejo. Tako leta 1848, ko je bil sv. Marka dan v torek po veliki noči, ali pa 1859, ko je bil na veliko-nočni ponedeljek. In vemo, da ste bile obe leti hude vojske. —

Za sklep naj še stoji prerokba nekega poljskega mniha (kterega?). Po tej prerokbi bi se od l. 1900 naj hujši nadloge verstile. Leta 1938 bi se velika repata zvezda prikazala in skoraj vso vodo iz morja pregnala; l. 1996 bil bi strašanski potres, ki bi vso Italijo razdjal; proti koncu leta 2000 pa bi v znanih stiskah prišel konec sveta.

G. Furmaher pristavlja, kako da vsa ta izročila in prerokovanja nimajo cerkvene veljave, vendar pa se mu ne zdijo brez pomena, in sklepa rekoč. Kar tedaj mene zadeva, sem jest teh misli, da svet v sedanjih podobi dolgo čez leto 2000 stal ne bo!

*novi Kristos vera popaj baptizir pa
in svet: Eden hlev eden pastir!
Janez milijone pa milijone le branil
znabagov? Kaj pa o tem Afgan = Furmaher!*

Nekaj za take, ki jih peté serbé.

Nekega dne je sedel cesar Karol Veliki na verhu gradú pri obrežji severnega morja ter gledal okoli po

širokem morskem poveršju. Pri tem pogledu se mu je duša z žalostnimi občutki napolnovala in solze so mu lici zalivale; kajti v daljavi zapazil je urne ladije, ki so bile pomorskih roparjev Normancev, ter je silno v srcu užaljen zaklical: Če se ti že zdaj, ko še živim, derznejo to storiti, kaj ne bode še le moje ljudstvo od njih moralo preterpeti po moji smerti! In njegova preroška beseda se je spolnovala. Ravno, da je oči zatisnil, so priderli Normani po rekah v notranje Nemčije, in so požigali, ropali, morili. — Tako gleda tudi duhoven, ko šolsko mladež v keršanskem nauku podučuje, poln žalosti in s tesnim srcem v prihodnost. On vidi, da bo satan poskušal vse zvijače in spletke, da bi te otroke, ki so keršeni in Jezusovi, v svojo mrežo vjel, oskrnil in podavil! On vidi, da jim posebno tudi na plesišču žuga največa nevarnost. Res, plesišče je za množino grob nedolžnosti in pokop sramožljivosti. To v svetem pismu terdi tudi Jezus Sirah (C. 9. V. 4): „Ne hodi s plesavko in ne poslušaj je, da te njene zvijače ne ugonobijo. —

V svarilo mnogim pripoveduje P. Fr. Ehmig še to-le dogodbo iz novih časov.

V Adventu 1866 je bila duuajaka umetnijska družba „Hesperus“ napravila tako imenovani gospejski večer. Med gosti je bil tudi vrednik c. kr. dunajskega časnika, g. E. T. s svojo soprogo, dvajsetletno gospó. Večerna družba je bila kaj dobre volje in gospá T. se je brez prideržka vsa vesela vdeležila vedrila, ki ga je spremljala godba in deklamovanje. Preteklo je pol noči, že se je kazavec bližal prvi jutranji uri, kar neprevidoma — morebiti, da bi se Adventu ena zasolila — se oglasi vedrilna godbena poskočnica, ki s silo vabi k plesu. Gospá vstane, podá svojemu možu plajšek (mantile), in ko bi trenil zadervi se v plesu. Toda ravno tako naglo se ustavijo pari zaporedoma: ena izmed gospej, berhka in mlada, se je izmuznila plesavcu z rok in telebnila na tlak. Bila je vesela predplesavka gospa T. Prenesó jo v stransko sobo, dva zdravnika sta bila urno na pomoč, toda pomoči ni bilo za-njo več, morala sta zdravnika naznaniti žalostno poročilo: mlada gospa, ki se je ravnokar še norčevala, je ležala ko merlič na postelji.

Gospod T., njen mož, ki je dotlej bil priderževan na plesišču, se je pri tem naznanilu zgrudil in omedlel. V mučni tihoti je čakala plesavska družba, ko pa zvedó smertno sporočilo, se je strašna groza slehernemu razodevala na obrazu; spoznali so ta smertni udarec kakor strahovanje Božje za razuzdanost, ker so čas pokore s plesom skrunili.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. O pomankanji duhovnov piše znani Sickinger, da vzroki so res: nesrečni „kulturkampf“, novošegne odgojišča, poželjivost in brezvértstvo, od keršanstva odpadne družine, podraženje šolstva, slaba plača duhovnov itd.; toda to niso edini vzroki, treba je, da bi tudi duhovni k temu kaj več storili, ter mladenče, ki kažejo poklic za duhovski stan, spodbudovali in jim pota odpirali, da bi svoj namen dosegli. Vsak duhoven naj bi storil sklep: skrbeti hočem v svoji občini, da se vsaj en bogoslovec odgoji v času mojega pastirovanja na tem in tem kraju, da kadar umerjem, bode saj en duhoven, ki bo namesto mene nadalje pastiroval. — Pri nas se to sploh ne more očitati, ker častiti gg. duhovni prav veliko storé za dobro obdaru-vane mladenče, katerih veliko pošiljajo v mesta in veliko darujejo, da dobivajo pomoč ali v ljudski kuhinji, ali

pa tudi mnogi posebej zderžujejo mladenčce, zlasti iz lastne sorodovine, katerih mnogi po taki poti postanejo duhovni.

Na eno reč bi bilo posebno gledati pri dajanju mladenčev v više šole, in to po pregovoru: kakoršno drevo, taki sad. Sploh naj bi torej dečke od postavnih, modrih in prav kersanskih staršev napeljevali, da se posvečujejo duhovskemu stanu. Na to se včasih ima premalo ozira. Kjer je doma pijančevanje, preklinjevanje in sploh neredno življenje, kjer niso prijatelji molitve in cerkve, se je bati tudi za otroke, da utegnejo podedovati staršev nesrečne lastnosti. Se vé, da brez izjeme tudi to ni.

V Lurd! Letos se namerava božja pot v Lurd iz vsih dežel avstro-ogerske države. Želeli je, da bi se tem romarjem tudi Slovenci pridružili kolikor mogoče v obilnem številu. Saj tudi Slovenci se imajo že zahvaljevati za marsikatero dobroto, ki so jo dobili iz mile roke Božje na priprošnjo Lurške Matere Božje, in tudi Slovenci naj bi se vdeležili onih milost, katere so drugi narodi že v toliki meri vžili pri prečudno blaženem Lurškem svetišču.

Morebiti se zaupanje na Lurško Mater Božjo pri čitateljih „Zg. Danice“ še bolj oživi in vterdi, ako jim podamo nekaj črtic iz Lurških dogodb od leta 1885 (po mesečniku „Annales des Lourdes“).

Neomadežana Devica je v Lurdu spregovorila: „Hočem, da naj dohaja ljudstvo tu sem v sprevedih (procesijah).“ Minulo je 28 let, kar katoličani spolnovaje to povelje, v trumah romajo v Lurd in akoravno je sedanjí svet toliko zamišljen v časnost in vtopljen v posvetno veselje in vživanje; vendar se število lurških romarjev množi od leta do leta.

Se vé, da je bilo tudi preteklo leto največ romarjev iz Francoške, a tudi iz drugih dežel so dohajali premnogi vse leto. Iz Belgije so prišli trije vlaki in eden iz Holandije. Iz Lotaringije in Alzacije so romarji dvakrat skupno potovali v Lurd. Španjci in Italijani so bili že pripravljeni za božjo pot, pa zaradi kolere so morali ostati doma. Železnica je v 114 romarskih vlakih v Lurd pripeljala 90,920 romarjev. Koliko jih je prišlo peš in se pripeljalo na vozovih, se natanko določiti ne more: pač pa smemo verjeti, da ne pretirajo, kateri pravijo, da je l. 1885 prišlo v Lurd posameznih romarjev — razen zgoraj omenjenih — še do 112,500. Sv. obhajil so našli 371,000.

S katoliškim ljudstvom je romalo v Lurd tudi mnogo duhovnov. Kardinal Depré (Desprez) nadškof v Tuluzu, mnogo drugih nadškofov, škofov, apost. predstojnikov, prelatov in infuliranih opatov je prišlo v Lurd priporočat se Lurški M. B. Sv. maš je bilo opravljenih 29,450.

Rožni venec, ta tolikanj lepi slavospjev Marijin, se je glasil noč in dan neprenehoma pri ujevi podobi. In kakor ob Jezusovem času pri čudodelnem ribnjaku, tako je na stotine bolnikov pri Lurškem studencu zdihovalo in prosilo ozdravljenja, ali vsaj slajšanja. Pretrpetljivo je bilo gledati večerne procesije z gorečimi svečami in navdušenim petjem. Le samo pri Marijini podobi v jami (votlini) je zgorelo 107,690 sveč.

Kdo vé, kolikrat je Marija z uslišanjem poplačala živo vero in trdno zaupanje svojih častivcev! Pač mnogo presrečnih hrani hvalešni spomin le za se v srcu; 66krat pa se je zgodilo, da so bolniki tako vidno ozdraveli, ali da jim je toliko odleglo, da je katali klicati zdravnike na pojasnilo in izrek, je li mogoče razjasniti te ozdravljenja po naravnem potu. — Marija se je skazovala usmiljeno mater: to nam pričajo mnoge zahvalne darila iz obljube (ex voto). Marijino ljubeznivo pomoč nam oznanjuje 280 novih marmornatih plošč z

napisi, 550 src in 150 vencev, mnogo križcev odlikovalnih redov, različne dragocenosti i. t. d. Prelepi spomini iz leta 1885 ostanejo v Lurdu, zastave iz Chili-a (Čili), Ekvador-a in Haiti-ja, zastava Rumunov in križ iz Jeruzalema, ki je bil slovesno umeščen verh skal Massabielskih.

Iz Gorice. (Vincencijeva družba; študentovska kuhinja itd.) Družba sv. Vincencija Pavljana je v Gorici že od leta 1878. Namen ima: svoje lastne ude v kersčanskem življenju vterjevati; ubožne, bolne v njih stanovanjih obiskovati in jim telesno pomoč, pa tudi duhovno tolažilo deliti; kolikor je moč, zlasti za pouk in dobro vzgojo otrok skerbeti; spodbudne in poučne knjige med ubožne razširjevati in vsaktere dobrote po zmognosti jim skazovati. Sploh pa ni nobeno djanje kersčanske ljubezni izločeno iz te družbe. Skerbeti je toraj tudi začela za revne pa zmožne dijake, katerim hoče pomoči, da postanejo in ostanejo mladenči dobri kristijani, verni in pošteni ljudje in zvesti državljani.

Začetkom je štela družba goriška le malo udov, razpolagala le z malimi sredstvi; toliko večje je pa bilo njeno zaupanje v božjo previdnost in to zaupanje je — čast Bogu — ni goljufalo!

Vincencijeva družba sploh, ki je razširjena po vsej Evropi, je dospela v najnovejšem času do zanimive dobe v svojem razvitku. Slovesnost jubileja ji je doneala posebno naklonjenost. Sv. oče je družbo obsul z dokazi svoje dobrote in očitvidno išče prilike, da ji akaže očetovsko dopadajenje. Jednako so družbi višji pastirji škofji in predniki raznih redov živahno priterdili, ker so javno izrekli željo, da naj bi se družba povsod razširila. Naš milostljivi knezonadškof nas je celo 15. marca l. 1885 pri občnem zboru osebno počastil in nam v daljšem govoru podajal pogum in pripoznanje. Izvanredno odlikovanje je bilo to za našo mlado družbo. V isti meri se za družbo v občem zanimajo vsi evropski narodi.

Vse to nam daje pogum, da kličemo vsem udom, podpirateljem in dobrotnikom: „Stopajmo naprej, da se bode tudi na Goriškem naše delo bolj pospešilo“!

Opravičene so bile naše želje, in ker se je s časom število delavnih udov in blagih podpirateljev namnožilo in ker je ob enem mesto naraslo in tudi ubožstvo večje nastalo, splošnil se je goriški družbi koncem leta 1884 jeden njenih gorečih, že več časa gojenih namenov. Vstanovila se je namreč za župniji sv. Ignacija in sv. Vida druga Vincencijeva konferenca. Združena s prvo konferenco sv. Hilarija in sv. Roka je delala v sesterski zvezi in prijateljski jednosti za revne in pomoči potrebne, in sicer prevzela je v svoj delokrog skerb a) za uboge, b) za mlade ljudi.

Obe konferenci zedinjuje verhevni ali krajni opravični svet, ki ima nadzorstvo in voditeljstvo vseh dobrih del Vincencijeve družbe in ob enem oskerbljuje dve družbini vstanovi: a) „oratorij“, b) „zavod sester sv. Kriša.“ —

a) „Oratorij“ že obstoji od leta 1882 v kapucinskih ulicah, hiš št. 16. Tu se zbirajo ob nedeljah in praznikih mali, zanemarjeni otroci kolega mesta; da se odtegneta nevarnemu potopanju. Zbira se 50—60 dečkov, nekateri družinski in begolovci goriškega sosenišča poučijo se v kersčanskem in v drugih potrebnih naukih. Pod njih nadzorstvom verjijo se tudi spodobne igre in pošteni zabave. Navadno se razdeli prišlim otrokom mala južina. Proti večeru se vdeležijo skupno blagoslova v kapucinski cerkvi. Namen temu podjetju je: pouk, zabranitev nevarnega pohajkovanja in pristopa v nevarne tovaršije. Poučuje se v italijanskem in v slovenskem jeziku.

V tem oddelku ima družba:

Ostankov od leta 1884	gld. 141:99
Dohodkov leta 1885	" 33:—

Skupnih dohodkov gld. 174:99

Stroškov leta 1885. pa je bilo:

za hišno najemnino	gld. 105:—
dečkom za „južine“	" 27:49
za obleke dečkom	" 5:—
za pohištvo	" 4:50

Skupnih stroškov gld. 141:99

Dohodki gld. 174:99

Stroški " 141:99

Ostanek za leto 1886 gld. 33:—

b) Zavod sester sv. Križa, od leta 1884; sedaj v nunskih ulicah št. 8. Na večstransko željo domačih družin in z ozirom na od leta do leta rasteče število bolehalih ptujcev, kateri le težko dobijo primerno si in vestno postrežbo, odločila se je družba sv. Vincencija poklicati z višjim dovoljenjem iz Štajerskega sestre sv. Križa. Sedaj delujejo tri sestre in jedna pripravnica kakor prave Samarijanke in še dobro iz jedne hiše ne pridejo, ko so že naprošene v tri druge. Ob enem so stregle prezlačno bolnim revežem, katere podpira naša družba. Jedna teh tudi oskerbljuje gospodinjstvo v v „konvikt-u v „študentovski kuhinji“.

Očitna hvala izreka se tú sestram, zahvala pa tudi vsem onim blagim dušam, ki z denarjem, z blagom ali kakor si bodi k oživiljevanju te res človekoljubne vstave pripomorejo!

Pregled stroškov in dohodkov tega oddelka.

Stroški: nagrada č. č. sestram	gld. 169:—
potnine	" 22:80
hrana	" 163:47
pohištvo	" 137:58
hišna najemnina	" 125:—
mali stroški	" 24:—

Skupaj gld. 641:85

Če te odštejemo od skupnih dohodkov " 1511:42

Ostaja še gotovega denarja gld. 869:57

Mimo tega nam kaže za leto 1885 pregled končnih računov kranjega pravičnega sveta sledeče dohodke in stroške:

a) Doneski častnih udov	gld. 155:15
Pušica letnega zbora	" 27:25
Sodeležniki	" 188:29

Skupaj gld. 370:68

b) Plača za dve siroti v sirotišnici „Contavalle“ v Gorici	gld. 77:—
Plača za dva dečka v „Marijanišči“ v Ljubljani	" 91:40
Oddalo se je konferenci sv. Hilarija	" 86:68
Oddalo se je konferenci sv. Ignacija	" 86:68
Za knjige, tiskov. in druge malenkosti	" 24:37

Skupaj gld. 366:13

Ostalo v blagajnici 4 gld. 55 kr. (Dalje naal.)

Drobiž.

III.

(Dalje.)

3. Gobe, glive, bakterije vzrastejo iz gnjijočih in razpadajočih snovi. Te čudne, mračne, nekako nočnim sanjam prispodobne rastljine nimajo korenin, perja, listja, cvetja, sadu, kakor druga zelišča. Nimajo nikdar listnega zelenila (chlorophylla) v svojem stanišču. Od tudi je, da jim ni treba svetlobe za rast, in da ne izločajo kislega, ampak ogljenčevega kislino. S temi posebnostmi, ki jih razločujejo od vseh drugih rastlin, so glive kaj primerna podoba prihodnjega vstajenja od mrtvih.

Iz grobne gnjilobe in trohnobe vstalo bode novo življenje. „Pa poreče kdo: Kako bodo vstali mrtvi? in s kakšnim telesom bodo prišli? Neapametni! kar ti seješ, ne oživi, če popred ne umerje. In kar seješ, ne seješ trupla, katero ima zrasti, ampak golo seme, postavim pšenično, ali kako drugo.“ (I. Kor. 15, 35 id.). Iz črne gerde persti zraste vsako zelišče, zraste in se razcvete v krasno cvetlico. Tako bode telo človeško iz prahu zemlje veličastno vstalo. To je stožer ali glavna točka, okoli katere se sučejo vse verske resnice. „Pervi človek je iz zemlje perstén, drugi človek je nebeški.“ (I. Kor. 15, 47.) Po Adamu (zemljaku) imamo korenike življenja v zemlji, po Kristusu (nebeščanu) prerajeni in k novemu življenju zbujeni moramo dobivati sok večnega življenja po korenikah v nebu vsajenih. „Če ste bili torej s Kristusom vred zbujeni, iščite, kar je zgoraj, kjer sedi Kristus na desnici Božji.“ Kajti umerli ste, in življenje vaše je skrito s Kristusom v Bogu; kader se prikaže Kristus, življenje naše, tedaj se prikažete tudi vi v slavi z njim.“ (Kološ. 3, 1—4.) Po vstajenji ne bo več sijala svetloba solnčna, ne zemeljska, pravi namreč zamaknjeni apostol: „In videl sem nebo novo in novo zemljo; kajti prvo nebo in zemlja prva sta prešla.“ „In Bog bode obrisal vse solze z njih oči, in smerti ne bo več; ne žalovanja ne kričanja in truda ne bo več; ker prvo je prešlo. In rekel je sedeči na prestolu: Glej novo vse storim.“ (Razod. 21, 1. 4. 5.) „In mesto (novi Jeruzalem) ne potrebuje solnca, ne meseca, da svetita v njem; kajti slava Božja ga razsvetljuje in svetilnica njegova je Jagnje.“ (Razod. 21, 23.) Tudi naš pesnik Fr. Cegnar pravi:

Blagor mu, ki se spočije,
V črni persti v Bogu spi!
Lepše solnce njemu sije,
Lepša zarja rumeni.

Ob vstajenji bode sleherni človek vstal v svojem telesu in v svojem mesu, kakor to učijo vsa kerščanska, katoliška veroizpovedanja od apostolske vere do naj-novejših cerkveno-zborskih verskih določb. Že Job v starodavnih časih se je tolažil: „Vem, da moj Odrešenik živi, in da bom poslednji dan iz zemlje vstal, in zopet bom obdan s svojo kožo, in v (tem) svojem mesu bom videl Boga svojega. Kterega bom sam videl in moje oči ga bodo gledale, in ne drugi: to upanje imam v svojem srcu.“ (Job. 19, 25—27.)

Vendar bistveno isto telo ne bode imelo več telesnih potreb, kakor za časa bivanja na zemlji. Kakor glive postanejo nekako sorodnje višji stopinji stvari, živalim s tem, da izločajo iz sebe ogljenčovo kislino, tako bodo pravični vzvišeni kot angelji: „O vstajenji namreč se ne ženijo in ne možé, temuč so kakor angelji Božji v nebesih.“ (Mat. 22, 30.)

Glive so sicer iz istih snovi sestavljene, kakor druga zelišča, samo več v obilnejši meri imajo „udušca“ *) v sebi (3—8% cele tvarine). zato so posebno mlade jako tečna hrana. Mnoge pa imajo strupen sok v sobi, katerega lastnosti so še učenim raziskovalcem skrivnost in si ga ne morejo natanko razjasniti.

Tudi teló od mrtvih vstalih ljudi bode imelo posebno, sedanjemu našemu umu nedosegljive lastnosti. Čvrsto, mladostno, lepo, po dolgem delovanju groba vseh iz greha izvirajočih nepopolnosti oproščeno in očiščeno, bode vstalo telo pravičnih. Zakaj: „Skrivnost vam povém, vsi bomo vstali, ali vsi se ne bomo spremenili.“ (I. Kor. 15, 51.) S krasnimi novimi lastnostmi bode obdarovano častitljivo teló po zgledu in podobi častitljivega Jezusovega telesa, ko je iz groba vstal.

V prvem listu, Korinčanom poslanem, v celem 15. poglavju opisuje sv. Pavel vstajenje od mrtvih in temeljito dokazuje vstajenje Kristusovo, kakor tudi vseh vernih mrtvih. Gledé lastnosti častitljivega telesa pravi: „Seje se telo v trohljivosti, vstalo bode v netrohljivosti.“ Ne bode več podvrženo terpljenju, boleznim, smerti, razpadu, kakor v sedanjem življenju. Sedaj ni duša popolnem gospodinja telesu, da bi mogla obraniti in obvarovati ga proti neštivilnim napadom na njegovo zdravje in življenje. A po vstajenju bo povsem prevzela vladarstvo nad telesom, in ne le za malo časa, ampak neprestano, večno, ker duh bo večnemu Bogu brez spremembe pokoren. Ono dušno vladarstvo bo zato popolno, ker duša bo imela tako spopolnjeno močno voljo, da bode krepko odstranila vse, kar bi telesu škodovati ali zdravje njegovo kratiti utegnilo. Takrat šele se bo začelo pravo večno zdravje in življenje, kajti v nebesih je dežela zdravih. Pravo, resnično zdravje je le tisto, kateremu ne more nič žalega storiti nikoli nobena bolezen, ne smert ga končati. Oh! kam je odšel moj sin? je stokala silno žalostna mati sv. mučenika Asipijona pred škofom Vigilancijem. A ta ji odgovoril: „Kam je šel? Na dom večnega zdravja je šel!“ Kaj resničen odgovor! To lastnost častitljivega telesa imenujejo bogoslovci (verski učenci) neterpljivost.

Neterpljivost pa ni neobčutljivost. Bog bo odvezl telesu le zmožnost terpljenja, a naturo telesno bo ohranil. Ako bi telesa po vstajenju od mrtvih neobčutljiva bila, bi smeli potem imenovati tako življenje spanje. Spanje pa ni popolno, je le polovičarsko življenje. Sv. Pavel imenuje nejevero v vstajenje mrtvih (grešno) spanje, kajti spominja: „Predramite se, trezni bodite in ne grešite, kajti spoznanja Božjega nekteri nimajo, na sramoto vam povem.“ (I. Kor. 15, 34.)

Se vé, da glive gledé neterpljivosti častitljivega telesa ne morejo biti podoba te lastnosti, kajti kakor hitro zrastejo, tako hitro v prah razpadajo; a vendar le je ona terpežnost nizkih glivic „bakterij“, ki oterpejejo sicer in se ne morejo razvijati, v ledeni temperaturi pa jih celó nizka stopinja silnega mraza (—87° C.) ne more popolnem ugonobiti, primeren znak krepke moči častitljivih telés. Netrohljivost bode imela tudi trupla pogubljenih, a le zato, da vekomaj terpe neizrečeno muke.

(Dalje nasl.)

*) „Udušec“ je menda bolje rečeno nego „dušec“ (arot-Stickstoff), kajti „udušji“ življenje. „Dušec“ je mali duh. Pravijo, da vino ima „dušec“, kadar malo duši, bodisi po posodi, ali po plesnji. J. Čebular v „fiziiki“ st. 43 ima: dušik (nitrogen).

Blagoslovljenje novega oltarja sv. Antona Padovanskega v Leski cerkvi 7. svečana 1886.

Slóveči podobar iz Radoljice, g. Janez Vurnik, je v Leski farni cerkvi postavil nov oltar sv. Antona Padovanskega, ki ga je silno lepo izdelal iz gorenjskega marmorja. Podoba sv. Antona je po ceni in prav dobro znal pohvale vredni g. Bradaška iz Kranja. Svetnik v natorni, pravi velikosti, kleč in ima pred seboj Dete Jezusa stoječe na odprtih bukvah. Verh glave malega Jezusa je prelep nebeški obsij, okoli glave sv. Antona pa lesk in zgoraj te podobe je več angeljev v svetlem oblaku. Na obeh straneh oltarja so štirje primérni kamnati stebri, zgoraj in spodej močno pozlačeni. Na desni strani oltarja stoji kamnitna tako rekoč govoreča podoba sv. Franciška Ksaverijana, primerno pobarvana in bogato pozlačena, na levi je kamnitna podoba sv. Janeza Nepomucena, kateri je tako izvrstno izdelan, kakor da bi govoril. Svetnik ima višnjevi talar in je tudi silno lepo pozlačen. Okoli in okoli podobe sv. Antona so v kamen vdelane in pozlačene rože, katere ves oltar posebno lepšajo. Na verhu oltarja sta zopet na vsaki strani dva kamnitna stebra, zgoraj in spodej močno pozlačena, vsih osem stebrov se sveti kakor steklo. V sredi stoji na lepo pozlačenem tronu podoba sv. Jožefa, rednika Jezusovega, kateri ima v eni roki Jezuska, v drugi pa lilijo, okoli njega sta dva angelja belo oblečena, z zlatimi perutimi. Z eno besedo, ves oltar je tako mojstersko izdelan, da vsak, kateri ga vidi, ostermi nad tem delom in torej se ni čuditi, da ta umetna podobarja, starega in mladega, vsi močno hvalijo.

Novi oltar sv. Antona Padv. je 7. svečana slovesno blagoslovil moj sošolec prečast gosp. Kľofutar, č. g. Čarman, vojaški duhoven, pa jest sva mu stregla. Po blagoslovljenju oltarja je imel g. Kľofutar izvrstno pridigo vpričo silno velike množice ljudi, katero so vsi z vso paznostjo poslušali. Govornik je v pridigi prav umevno dokazal iz sv. pisma, da moramo Jezusa zato ljubiti, ker je naš Bog, naš Oče, naš brat, naš ženin, in je vse ti štiri reči tako lepo obernal na svetnike, kateri se na novem oltarju znajdejo, da so bili vsi poslušavci močno ginjeni. Po pridigi je bilo darovanje, katerega so se moji farmani obilno vdeležili, in po tem je imel gospod govornik slovesno pelo sv. maše z leviti pri novem oltarju. Tako je bila dokončana ta slovesnost, katero bodo moji farani v vednem spominu ohranili.

V Lescah, 21. svečana. 1886.

Friderik Hudovernik,
župnik.

Razgled po svetu.

Rimsko. (Jutrovo in modrost Leona XIII.) Enciklika sv. Očeta „Immortale Dei“ je tudi po jutrovem močno razširjena. V gerškem, turškem, arabskem jeziku bero dotični narodi tehtno nauke Leona XIII. Ne le katoličani, ampak tudi nekatoličani jutrovih obredov občudujejo modrost namestnika Kristusovega. Pred nekimi dnevi je apostoljski delegat iz Bejruta Propogandi v Rim poslal pismo vélikega poglavarja na Libanu, Vasa-pasata, posebno izobraženega in zelo olikanega gospoda. Le-tá o papeževi encikliki piše tako-le: „Enciklika papeževa je silno bogata v mislih, v obliki in

zlogu mojstersko delo. Sveti in vzvišeni so nazori, in duh, ki jih je proizvodil, sega toliko višje nad duh deželskih vladavcev, kolikor višje so namere, ktere išče doseči. kolikor ojestrejši je logika dokazov in kolikor tanjši in ljubeznjivši so izpeljevanji sklepi. Papež se skazuje v vse bolj svetem načinu prostomiselnega, kakor pa spočetniki novošegnegu prava, in vse bolj usmiljenega kot so filantropi (človekoljubi) mladošegne filozofije.

Opomnjeno bodi tukaj, da v Bejrutu so tri katoliške univerze, ondi se med drugim tudi sv. pismo prestavlja v arabski jezik, in bistroumni emiri in velikaši v čistem zraku bližnjega Libana imajo polno prilike opazovati blagost in lepoto katoličanstva. Tudi paradiška lepota sosednjega Damaska, kjer oo. lazaristi in frančiškani pridno delajo, ni orez blagornega vpljiva.

Kitajske-Rimske. Veselo upanje za katoličanstvo na Kitajskem sije od tod, ker kitajski cesar sam je prosil papeža, naj mu pošlje poslanca, in tudi cesar bo odpravil svojega poročnika v Rim. Tako pri vsih prekucijah sv. Cerkev vendar vaelej po Božji previdnosti kaj pridobi. Odmenili so se res sv. Oče Leon XIII. poslati cesarju apostolskega delegata, kakoršne pošilja Propaganda in kakoršni se n. pr. že nahajajo v Egiptu, v Arabiji, v Carigradu, v Atenah, v Mesopotamiji in drugod.

Avstrijske. Mnogolasni Schönerer je v državnem zboru enkrat nekaj prav modrega nasvetoval. Med več predlogi namreč je tudi tá: da naj se ne sméjo tiskati in razširjati pripovedke, poročila, podobe itd., ki žalijo sramožljivost in pospešujejo nenravnost (pohujšanje). — Na to bi se pač bilo moralo že davno paziti, in ko bi se bilo, bi ne le ne bilo zloglasnih „Tagblattov“, ampak tudi marsikterih družih časnikov in listov v mnogih jezikih ne. — Naučni minister je tudi šolske biblioteke ukazal preiskati in iz njih pohujšljive knjige iztrebiti; pa ni brez ercliberaluhov, kteri se pri tem grozno kisle deržé, kajti kužljive knjige so po njihovem nazoru „vzhajóče solnce“ zlate olike, ki se boje ne smé zagrinjati!

Ruske. Napredovanje narodnega malikovanja se v veliki meri nadaljuje na Ruakem, kakor se je godilo undan in se godí na Pruskem. Po Livlandu in Kurlandu je naseljenih polno Nemcev; vendar se odslej morajo vse očitne pisma pri gosposki delati vedno v ruskem jeziku in še nemški tekst se jim ne smé pridevati. Vse vloge nemških društev pri vladi in družih gosposkah morajo biti spisane v ruščini. Vsi Nemci, ki so služili pri redarstvu, so izpušeni iz službe... Zdaj bo Bismark vidil, kako sladko je to, k čemur je on sam dal izgled na Pruskem!

Pri tacihi prenapetosti pa tudi nemški klub dunajskega državnega zbora vlija olje v ogenj, ker v nekem sklepu izrekuje hvalo Bismarku zaradi njegovega govora zoper Poljake. — Podobno dražilo je tudi Šaršmidov predlog, da bodi le nemščina „državni jezik.“

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Oseba, ki je v nevarnosti pogled zgubiti, se zraven zdravniške pomoči pripoča v bratovsko molitev, ker na prošnjo Marijino upa popolnega zdravja. — Bolehna mati, za zdravje. — Preljubi bratje in sestre! Ponižno vas prosim, vsacega posebej, da bi vsaj vsaki poslal en

zdihljej zame k N. lj. G. presv. Serca, da bi mi Bog polajšal moje bolečine, ker terpim že trinajst tednov torganje po udih, ne morem se iz postelje premakniti. zdravila mi ne koristijo, zaupanje pa še imam, da mi bote sprosili pri Mariji zdravje, ako je Božja volja in moji duši v zveličanje. Zahvalo hočem očitno po Danici razglasiti. — Neprijetna zadeva, da bi se dobro zveršila — brez nepokoja in brez greha. — Vse brate in sestre N. lj. G. presv. Serca prosi neki oče v hudih dušnih in telesnih stiskah, da bi vsaki brat in sestra N. lj. G. vsaj en zdihljej daroval Mariji za njega in njegovo družino; zahvalo bo, ako bo rešen, očitno po Danici razglasil. — Mati in hči — obe premožne — pa zavoljo premoženja že dalje časa v razpertji, da bi se keršanako spravile. — Neka župnija na Dolenjakem, da bi ji sv. misijon obilno duhovnih dobrot prinesel na priprošnjo N. lj. G. presv. Serca in sv. Jožefa. — Neroden mož za poboljšanje. — Neka bolna.

Zahvale.

Poštena deklica, ki že veliko let sv. Jožefa lepo časti, takole piše: Nič ne vem, zakaj, ker nič se nisem udarila, me je neko saboto popoldne začela noga boleti. V nedeljo sem že komaj v cerkev šla. Potem sem imela velike bolečine šest mesecev. Vprašala sem zdravnika, rabila sem zdravila, kakor mi je nasvetoval; ali bolečine le niso jenjale. Le s palico sem okoli lazila. Rane se mi niso hotle zaceliti. Ko pa pride mesec sv. Jožefa, sem v zaupanju na njegovo veliko moč rekla: Zdaj bom pa pustila vsa zdravila in na rane, bom devala le olje iz lampice, ki gori pred podobo sv. Jožefa. In tako sem tudi storila. Celi mesec sem ga prosila, naj mi sprosi zdravje, ako je Božja volja, da si zamorem vsakdanjega kruha služiti. Nisem čutila, da bi bilo kaj bolje; ali le še sem prosila. Pervi dan po mesecu sv. Jožefa mi je nenavadno veliko izteklo iz ran, ki se nikakor zaceliti niso hotle. Zdaj sem še enkrat poskusila po zdravniku nasvetovano mazilo. In rane so se zacelile, bolečine so minule. Ker sem pa obljubila, da bom, ako ozdravim, v večji počestenje sv. Jožefa to po „Danici“ razglasila; naj bo s tem versticami ta obljuba spoelnjena.

J. V.

duhovni pastir.

Bila sem hudo in dolgo bolna, brez upanja še ozdraveti; v ti sili se zatečem z več devetdnevnici k k N. lj. G. presv. Serca z obljubo, da bom zahvalo očitno po Danici razglasila, kar želim s temi črticami spolniti v večji čast Bogu in Mariji, zdravje sem zadobila.

M. F.

Že večkrat sem bila v tekočem letu v veliki sili, da si nikamur nisem vedila in mogla več pomagati; obernila sem se z zaupljivo prošnjo k Mariji, naši ljubi Gospej presv. Serca in vedni pomočnici, v ta namen molila dvetdnevnico, obljubivši zahvalo po Danici razglasiti: tako se mi je vsaki pot vse na dobro obernilo.

Tudi druga prošnja mi je bila uslišana. Zbolelo mi je neko živinče s skoraj neozdravljivo boleznijo; obljubila pa sem: ako ozdravi, da to priobčim v „Danici“, in res ozdravi mi brez kacega zdravila na priprošnjo sv. Frančiška in sv. Antona. — Hvaljen bodi, večni Bog! Česenje vedno Mariji in svetnikoma ss. Frančišku in Antonu!

A. J.

na Gorenjakem.

Koledar za prihodnji teden:

1. sušca. S. Albin. — 2. Spomin terpljenja N. G. J. Kr. S. Heraklija. — 3. S. Kunigunda. — 4. S. Kazimir. — 5. S. Janez Jožef od Križa. — 6. S. Koleta. — 7. Tretja predpelnična nedelja. S. Tomaž Akvinski.

Posvečen je mesec sušec premišljevanju Jezusovega bridkega terpljenja. Moli večkrat križev pot; beri rad Pasijon; ne skruni naslednjih dni z neapametnimi šemarijami in pustovanjem! Poslušaj pridno postne pridige, ktera bojo v stolnici in po družici cerkvah v postnem času.

Iz rimskega zapisnika mučenikov.

5. svečan.

Sv. Agata, devica, mučenica, ktere se sv. Cerkev vsaki dan spominja pri vsaki sv. maši pred povzdigovanjem. Bila je hči plemenitih in bogatih starišev v Kataneji na otoku Siciliji, »loveča zavoljo tvoje telesne lepote in dušne kreposti. Ondotni cesarjev namestnik bi jo bil rad v zakon vzel, ker pa kerščanska devica ni hotla zapustiti svojega božjega Ženina Jezusa Kristusa, jo je skušal s silo pripraviti k privoljenju. Ali ker je vidil, da je ves njegov trud zastonj, jo je dal hudo terpinčiti, in cele kosove mesa od života tergati, potem pa jo v ječo vreči. Tu jo je obiskal sv. apostelj Peter, od Kristusa poslan, in jo je ozdravil. Ko je to namestnik zvedel, in se prepričal, da se junakinja zdaj še v lepši krasoti sveti, jo je dal v novič terpinčiti, tako hudo, da se je to še celo poganečim gledavcem preveč zdelo. Ko je bil pa ravno tedaj tudi hud potres po mestu, se je namestnik bal, da bi se razkačeno ljudstvo ne vzdignilo zoper njega, in je ukazal mučenico odpeljati v ječo, kjer je tudi v hudih bolečinah umrla. Bog je svojo zvesto služabnico po smerti poveljal z mnogimi čudeži.

Sv. Avst, škof in spoznovalec, je bil silno goreč dušni pastir in čudovit govornik, in je zato z božjo pomočjo kmalo iztrebil iz svoje čede krivovero Ariancev, kateri so tajili božjo natoro Kristusovo; spreobernal je celo Žiga, kralja burgunškega, k katoliški veri. Umerl je leta 525.

Sv. Genuin, škof v Seben-u na Tirolskem. Njemu zapisnik mučenikov posebno hvalo daje zarad svetosti njegovega življenja in zarad njegove čudodelnosti. Umerl je leta 630.

Sv. Hildegarda, koroška grofinja, je imela silno surovega moža, kateri jo je, akoravno nedolžno, vedno na sumu imel zarad nezvestobe. Pahnil jo je z visosega stolpa svojega gradu in z njo vred tudi njeno hišinjco. Ali obe ste ostali nepoškodovani in na mestu, kjer ste na tla padli, zrastle so lilije in rože. Umerla je leta 1624, in zgodilo se je več čudežev na njenem grobu.

Sv. Isidor, mučenik v Aleksandriji. Terpinčen je bil za časa ljutega cesarja Decija, odsekali so mu glavo.

Sv. Peter Kerstnik, iz reda sv. Frančiška, je razširjeval sv. vero Jezusovo na Japonskem. Že je njegov trud lep sad obrodil, ko je na povelje ondotnega cesarja nastalo preganjanje kristjanov; sv. menih je bil s 25 tovarši vred križan, proti koncu 16. stoletja.

Listek za raznoterosti.

Priserčna zahvala.

V sveto dolžnost si štejem, da izrečem tu očitno svojemu predragemu tovarišu, prečastitomu gospodu Antonu Keršiču, katehetu nunskih šol ter podpredsedniku »katoliškega društva rokodelskih pomočnikov« v Ljubljani, svojo in imenovanega društva najtoplejšo zahvalo za njegov izborni trud, ki ga je imel in ima za nabiro doneškov k zgradbi društvene hiše in zlasti za njegove izvrstne govore »o sreči človeški« v isti

namen. Razen 143 gld. 60 kr., kar so donesli govori, nađejam se, da so naklonili kat. rokodelskemu društvu za prihodnje še marsikako serce. Preč. g. govorniku, častitim poslušavcem — dobrotnikom in slavni kat. družbi, ki je za ta namen blagodušno prepustila svoje prostore, po rokodelskem običaji iz serca želim: »Bog poverni tisočkrat!«

Janez Gujarda,

predsed. kat. društva rok. pomoč.

O letošnjem leta. K temu spisu (gl. stran 67) naj se pristavijo še naslednje verstice, ki so po naključji tam izpušene:

Minula sta že skoraj dva mesca, tedaj šesti del novega leta, in dozda — hvala Bogu — še ni bilo posebnega hudega; upajmo, da nas dobrotljivi Bog tudi še dalje obvaruje. Sicer pa — Gospod nas ohrani v svoji milosti, potem se nam ni preveč bati tudi bridkosti, brez kterih ni nobeno leto.

20. svečana je bila osma obletnica izvoljenja, in 3. sušca bo pa ravno ta obletnica kronanja sv. Očeta Leona XIII. Leon XIII ima zvezdo v svojem gerbu in v prerokovanji je bil že davno napovedan kakor luč z neba, in res s svojo posebno učenostjo in modrostjo razsvetljuje vesoljni svet in slovi tako, da tudi naj večji njegovi nasprotniki njegove razsodbe išejo in jo sprejemajo. Molimo, da ga nam Bog dolgo ohrani in ravno tako, da bi se njegovim učenim enciklikam vesoljni svet dal podučiti in razsvetliti.

Gg. duhovnim pastirjem je dobro vediti, da za našo škofijo pride za zdaj le samo postna naredba, postni pastirski list pa pozneje z unim za sveto leto skup.

V Netranjski Bistrici je 14. t. m. pobožno v Gospodu zaspala tukajšnega okrajnega zdravnika gospoda Franceta Bachmana hči Ljudmila. Bila je še le 21 let stara in po kratki bolezni se je v večnost preselila. Naj bo s temi versticami ranjca Ljudmila vsim prijateljem in znancem gospoda zdravnika Bachmana v spomin in molitev gorko priporočena.

Dobrotni darovi.

Za zvonove v Sarajevem: Zasp. po č. g. župniku 8 gld. — Neimenovana po č. g. Erkerji 2 gld. — G. A. V. iz L. 5 gld. — Dupljanska fara po č. g. župniku Tom. Šlibarji 5 gld. — Iz Ambrusa po č. g. župniku Jak. Tomelju 15 gld. — Fara Fužinska (Weissenfels po č. g. J. Belcu 10 gld. — Č. g. M. Narobe 5 gld.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. g. župnik J. Tomelj 1 gld. — G. J. S. iz Sl. 1 gld. — Neimen. gosp. 5 gld. — Čast. g. žup. M. Narobe 5 gld.

Za sv. Detinstvo: Iz Zaspega 1 gld.

Za cerkev sv. Martina na Žilski Bistrici: G. J. S. iz Sl. 1 gld.

Za hišo kat. družbe rokodelskih pomočnikov: G. J. S. iz Sl. 2 gld. — Neimenovan 10 gld. Čast. gosp. kaplan Jožef Laznik 3 gld.

Za misijonsko hišo čast. oo. Frančiškanov v Rimu: In Novega mesta G. J. V. 1 gld.; Jan. Dular 1 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Po č. g. župniku Jak. Tomelju 6 gld.

Za Pariško bratovščino za duše v vicah: Marijana in Jan. Stanovnik 2 gld.

Za najpotrebniši misijon: Č. g. vik. Dragot. Cigon 1 gld.

Za misijon v Bulgariji: Č. g. vik. Dragot. Cigon 1 gld.

Za zvonček g. misijonarja V. Laha: Č. g. župnik M. Narobe 5 gld.

Za Bosno: Bl. 45 kr.